ARMONIZAREA LEGISLAŢIEI NAŢIONALE CU STANDARDELE UNIUNII EUROPENE ÎN MATERIA BUNURILOR INFRACŢIONALE

Raluca-Rusanda DONȚU

CZU: 343.272:340.137(478):061.1UE donturusanda03@gmail.com.

This paper explores the harmonization of Moldova's legislation with EU standards in criminal asset recovery. It highlights the need for aligning national laws with international norms for effective justice. Key issues include legislative inconsistencies and implementation challenges. The study recommends enhancing institutional capacities, continuous professional development, and fostering cooperation between national and European authorities to improve the recovery and management of criminal assets.

Fiecare societate își bazează existența pe un set de valori, principii, reguli, tradiții și practici comune care contribuie la stabilitatea comunității și prevenirea conflictelor. Într-un stat de drept, acest fundament este reprezentat de sistemul juridic.

Armonizarea legislației naționale cu standardele Uniunii Europene în materia bunurilor infracționale reprezintă un aspect important al procesului de integrare europeană a Republicii Moldova. Scopul acestei lucrări este de a analiza și propune ajustări ale legislației naționale pentru a asigura conformitatea cu standardele europene, facilitând astfel cooperarea internațională și eficiența în combaterea criminalității.

Importanța temei rezidă în faptul că fiecare societate modernă se bazează pe un cadru juridic și normativ bine structurat, care asigură stabilitatea comunității și prevenirea conflictelor. Într-un stat de drept, structura legală este ierarhizată, fiecare nivel fiind subordonat celorlalte, asigurând astfel conformitatea și aplicabilitatea legilor. Transformările legislative începând cu „Bazele legislației civile ale URSS" și continuând cu adoptarea Codului Civil al RSS Moldovenești ilustrează o adaptare constantă la standardele internaționale și la necesitățile societății, culminând cu adoptarea unor reglementări precise în Codul de Procedură Penală [1]. Aceste schimbări subliniază rolul statului în asigurarea unei justiții echitabile și recunoașterea prejudiciilor suferite de victimele erorilor judiciare, în concordanță cu principiile enunțate în Convenția Europeană a Drepturilor Omului [2].

Mecanismele de reparare a prejudiciilor au evoluat semnificativ de-a lungul timpului, influențate de sistemele juridice prusace și franceze. În Republica Moldova, recunoașterea și protejarea drepturilor victimelor erorilor judiciare reprezintă o componentă esențială a justiției [3,p.746-747].

Legislația națională a fost adaptată pentru a răspunde acestor cerințe, integrând principiile europene de protecție a drepturilor omului. Armonizarea legislației

naționale cu standardele Uniunii Europene este esențială pentru eficiența procesului de recuperare a bunurilor infracționale. Directivele Parlamentului European și ale Consiliului European privind recuperarea și confiscarea activelor stabilesc un cadru comun pentru statele membre.

În Republica Moldova, Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale (ARBI) joacă un rol central în implementarea acestor directive. Adaptarea legislației naționale pentru a permite reutilizarea socială a bunurilor confiscate este crucială pentru prevenirea și combaterea infracționalității [4].

Din perspectiva dinamicii relațiilor între participanții procesuali, este esențială colaborarea eficientă între ARBI și alte autorități. Principiile ce guvernează interacțiunile dintre diferiți subiecți procesuali, inclusiv autoritățile judiciare și administrative, sunt fundamentale pentru succesul procesului de recuperare și reutilizare a bunurilor infracționale. Colaborarea transparentă și eficientă contribuie la asigurarea unei justiții echitabile și la protejarea interesului public.

Concluziile cercetării subliniază necesitatea ajustărilor legislative pentru a asigura conformitatea cu standardele europene. Printre recomandările propuse se numără măsuri concrete pentru îmbunătățirea legislației naționale și facilitarea cooperării internaționale în domeniul recuperării și reutilizării bunurilor infracționale. Este subliniată importanța unui cadru legal robust și a unei colaborări eficiente între autoritățile naționale și internaționale pentru combaterea criminalității și protejarea drepturilor cetățenilor.

Armonizarea legislației naționale cu standardele Uniunii Europene în materia bunurilor infracționale este esențială pentru integrarea europeană a Republicii Moldova. Prin adoptarea și implementarea directivelor europene, Republica Moldova își îmbunătățește capacitatea de a combate infracționalitatea și de a proteja drepturile cetățenilor. Legislația eficientă și colaborarea internațională sunt pilonii principali ai acestui proces, asigurând o justiție echitabilă și transparentă pentru toți cetățenii.

Principalele concluzii ale cercetării mele subliniază necesitatea unor modificări legislative care să permită o aplicare mai eficientă a măsurilor de recuperare și confiscare a bunurilor obținute ilegal. De asemenea, am identificat necesitatea consolidării capacităților instituționale ale ARBI și a altor entități implicate în combaterea infracționalității financiare.

Prin această abordare, am propus ajustarea anumitor proceduri și integrarea unor metode noi pentru a facilita funcționarea eficientă a entităților specializate în acest domeniu, contribuind astfel la îmbunătățirea contextului juridic național și asigurând o justiție echitabilă și eficientă în recuperarea și confiscarea bunurilor infracționale. Rezultatele acestei cercetări sunt esențiale pentru viitorul Republicii Moldova, contribuind la realizarea obiectivelor de integrare europeană și la consolidarea statului de drept.

În concluzie, ținând cont de cele menționate mai sus și cele indicate în lucrare, am dorit să subliniez transformările semnificative și eforturile susținute ale Republicii Moldova în domeniul reparării prejudiciilor și armonizării legislației cu standardele

Uniunii Europene. Această lucrarea reflectă angajamentul Republicii Moldova de a se alinia la standardele europene şi de a asigura o justiție echitabilă. Direcția dată nu doar că aduce Republica Moldova mai aproape de standardele internaționale, dar şi întărește încrederea cetățenilor în sistemul juridic național.

Referințe:

1. Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova nr.122 din 14.03.2003. În Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 05.11.2013 nr.248-251.
2. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în vigoare din 03.09.1953, ratificată de Republica Moldova la 12.09.1997.
3. DOLEA I., ROMAN D., SEDLEȚCHI I., VÂZDOAGĂ T., ROTARU V., CERBU A., URSU S. Drept Procesual Penal, Ed. a 3-a, rev. şi completată. – Ch.: S.n.,2009 (F.E.-P.''Tipogr. Centrală''), p.746-747.
4. Legea nr.48 din 30.03.2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale. În Monitorul Oficial, 19.05.2017, nr.155-161

Conducător științific
***Igor DOLEA,** dr. hab. în drept, prof. univ.*